

„Sanktuarium św. Antoniego z Padwy w Radeckim jako miejsce integralnego wychowania osób i oddziaływania społecznego” – ks. dr Janusz Borowski; „Posługa bernardynów w Barczewie” – o. mgr Zbigniew Krzystek; „Fenomen bernardyńskiego ośrodka duszpasterskiego w Lublinie” – dr Karolina Mirosław. W ostatniej sesji przewidziano omówienie następujących zagadnień: „Opieka społeczna u luteranów w Rzeczypospolitej” – prof. dr hab. Marian Surdacki; „Horyzonty pracy naukowej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II” – ks. dr hab. Andrzej Łuczynski; „Otwartość na środowisko lokalne podstawą działań pomocowych zorientowanych na osobę i rodzinę” – dr Lidia Pietruszka; „Style reagowania pracowników sfery human services na zachowania ludzi obejmowanych ofertą pomocową – czyli o zawodowym kontakcie podtrzymującym” – dr Tomasz Wach; „Zakonne instytucje opiekuńczo-resocjalizacyjne w Polsce w okresie międzywojennym” – dr Jolanta A. Mazur; „Religijność jako czynnik warunkujący postawy patriotyczne białoruskiej młodzieży” – dr Włodzimierz Sadowski; „Solidaryzm w ujęciu Jerzego Karola Kuratowskiego” – dr Ryszard Gajewski; „Asystent rodziny jako nowa forma wsparcia rodziny dysfunkcyjnej” – mgr Agnieszka Kozik; „Małżeństwo w kulturze żydowskiej” – mgr Alicja Orzeszek; „Tradycyjne i społeczno-kulturowe koncepcje ról płciowych” – mgr Ilona Gumińska-Sagan; „Aktywność edukacyjna i kulturowo-społeczna w środowisku lokalnym – mgr Elżbieta Jurak; „Geneza utworzenia ośrodka KUL w Stalowej Woli” – mgr Joanna Kopacz.

Konferencja – jak wspomniano – dedykowana była o. prof. Romanowi Jusiakowi. Jubilat to naukowiec o wszechstronnym przygotowaniu merytorycznym – jest socjologiem, pedagogiem, filozofem, teologiem i podejmuje interdyscyplinarne analizy różnych fenomenów społecznych.

MAREK JEZIORAŃSKI

Katedra Pedagogiki Ogólnej KUL

DOI: [http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8\(44\).4-20](http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8(44).4-20)

KONFERENCJA JUBILEUSZOWA INSTYTUTU PEDAGOGIKI KUL
„PEDAGOGIKA ADEKWATNA NA GRUNCIE WIELKIEJ TRADYCJI”
Lublin, 17-19 października 2016 r.

W tym roku Instytut Pedagogiki KUL obchodzi 35 rocznicę przywrócenia kształcenia pedagogicznego na naszej Uczelni. To wydarzenie było bezpośrednim powodem zorganizowania konferencji. Należy jedna zaznaczyć, że KUL jest pierwszym akade-

mickim ośrodkiem w Polsce pod względem kształcenia pedagogicznego oraz prowadzenia badań naukowych w tym zakresie. W 1919 r. powstała Katedra Pedagogiki, a jej pierwszym kierownikiem został prof. dr hab. Zygmunt Kukulski (1890-1944). W 1953 r. Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego wstrzymało rekrutację na kierunku pedagogika w KUL, a całkowite wygaśnięcie kierunku nastąpiło w 1956 r. Dzięki wielkim staraniom prof. dr hab. Teresy Kukołowicz (1925-2014) Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w 1981 r. wydało zgodę na powołanie Sekcji Pedagogiki w ramach nowo powstałego Wydziału Nauk Społecznych KUL.

Temat konferencji jubileuszowej nawiązuje do dwóch Wielkich Postaci: Karola Wojtyły (1920-2005) oraz Leszka Kołakowskiego (1927-2009). K. Wojtyła, jako profesor KUL, w swoich wykładach oraz pozostawionym dorobku naukowym odwoływał się do kategorii „antropologii adekwatnej”, która, opierając się na arystotelesowskiej koncepcji prawdy, rozpoczyna „opis” człowieka od wglądu w jego czyn. Jest to zatem antropologia w możliwie najwyższym stopniu pozbawiona założeń ideologicznych czy światopoglądowych, a przez to staje się właściwym fundamentem do podejmowania otwartej dyskusji naukowej. L. Kołakowski natomiast inspirował w ten sposób, że marzył o pedagogice uprawianej na gruncie wielkiej tradycji. Tak uzasadniając tematykę konferencji, zostały wystosowane zaproszenia do możliwie wszystkich środowisk akademickich w Polsce, podejmujących badania pedagogiczne w różnych kontekstach i paradygmatach. Zaproszeni zostali również goście z zaprzyjaźnionych uczelni we Włoszech, Niemczech czy Francji.

Szczególnym zaszczytem dla środowiska pedagogicznego KUL było przyjęcie zaproszenia przez Komitet Nauk Pedagogicznych PAN do tego, by na naszej Uczelni odbyło się „Wspólne posiedzenie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, JM Rektorów, Dziekanów Wydziałów i Dyrektorów Instytutów Pedagogicznych / Edukacyjnych / Nauk o Wychowaniu / Nauk Pedagogicznych”. Odbyło się ono bezpośrednio przed planowaną konferencją, tj. 16-17 października. Zgromadziło się około 80 uczestników, którzy na początku swoich kadencji w KNP PAN czy też na własnych uczelniach podejmowali zagadnienia z zakresu zarządzania kształceniem i stymulowania rozwoju naukowego kadr akademickich oraz konsultowania projektowanych reform w szkolnictwie wyższym. Na tym spotkaniu obecny był również poseł PiS, dr hab. Jacek Kurzępa, prof. SWPS – członek Podkomisji Stałej do spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego Sejmu VIII Kadencji.

Do udziału w konferencji zgłosiło się około 70 uczestników biernych. Wystąpienia wszystkich prelegentów były podzielone na 7 sekcji, w których uczestniczyli wszyscy goście konferencyjni, jak i dodatkowe osoby, szczególnie wykładowcy i studenci Instytutu Pedagogiki. Takie rozwiązanie dało możliwość tworzenia otwartej i plenarnej dyskusji, która miała miejsce po zakończonych wystąpieniach w poszczególnych sekcjach. Ze względów czasowych każda sekcja składała się z dwóch lub trzech wykładów wprowadzających (około 20-minutowych) oraz kilku krótkich (5-10-minutowych) referatów.

Uroczyste otwarcie konferencji miało miejsce 17 października w godzinach popołudniowych w Centrum Transferu Wiedzy (CTW-113). Koordynatorem tej części był ks. prof. dr hab. Marian Nowak, dyrektor Instytutu Pedagogiki KUL. Głos zabrali: prof. dr hab. Bogusław Śliwerski, przewodniczący KNP PAN; dr hab. Iwona Niewia-

domska, prof. KUL, prorektor KUL ds. Kształcenia; ks. dr hab. Stanisław Fel, prof. KUL, dziekan WNS, a także ks. prof. Marian Nowak, który wprowadził w tematykę oraz zarysował kontekst konferencji. W czasie tej sesji wygłoszono dwa wykłady: prof. dr hab. Bogusław Śliwerski (Uniwersytet Łódzki), „Awanse naukowe pedagogów w świetle analizy prac Sekcji I Nauk Humanistycznych i Społecznych Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów w okresie VII i VIII kadencji”, oraz ks. prof. dr hab. Jarosław Michalski (UKSW), „Plus ratio quam vis. Propozycja wychowania do demokracji”.

Kolejnego dnia obrad miały miejsce dwie sesji popołudniowe i dwie popołudniowe. Wiodącą tematyką dwóch pierwszych sesji była prezentacja rodowodów pedagogiki uprawianej w Polsce i w Europie – w tym roli mistrzów. W ramach wykładów głos zabrali: dr hab. Halina Gajdamowicz (Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności w Łodzi), „Mistrzowie ducha pedagogiki na Uniwersytecie Łódzkim S. Hessen, A. Kamiński”; dr hab. Witold Starnawski, prof. UKSW, „Pedagogiczne motywy w niepedagogicznych tekstach Jana Pawła II”; dr hab. Maria Boużyk (UKSW), „Pedagogika adekwatna dziś a filozofia wychowania Jacka Woronieckiego”; prof. dr hab. Marian Surdacki (KUL), „Historia jako podstawa formacji pedagoga”; dr hab. Urszula Oszwa (UMCS), „Myśl Jana Jakuba Rousseau inspiracją edukacji XXI wieku”; ks. dr hab. Stanisław Chrobak, prof. UKSW, „System prewencyjny Jana Bosko – odniesienie do personalizmu Antonio Rosminiego” (sesja 2). W kolejnej sesji popołudniowej przedstawiono następujące referaty: prof. nadzw. dr hab. Teresa Olearczyk, dr Joanna Aksman, mgr Andrzej Rokicki (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego), „Pedagogika dla praktyki – w 10-letnich doświadczeniach uprawiania pedagogiki w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego”; prof. nadzw. dr hab. Lidia Marszałek (Pedagogium), „Idee Bronisława Markiewicza we współczesnej pedagogice przedszkolnej”; prof. dr hab. Krystyna Pankowska, dr Mariusz Samoraj (UW), „Warszawski nurt pedagogiki kultury – źródła, rozwój, kontynuacje”; dr Małgorzata Przanowska (UW), „Adekwatna pedagogika kultury Bogdana Nawroczyńskiego: poszukiwanie człowieka” (sesja 3).

Sesje popołudniowe skoncentrowane były na tematyce metodologicznych tradycji uprawiania pedagogiki w różnych ośrodkach naukowych. W dużej mierze były to wystąpienia pracowników i doktorantów IP KUL, którzy w odniesieniu do swojego przedmiotu badań wskazywali na specyficzne elementy metodologiczne w prowadzeniu badań. Referaty wygłosili: ks. prof. dr hab. Edward Walewander (KUL), „Kontekst społeczny i ideologiczny powstania pedagogiki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim”; prof.ssa dr Vittoria Bosna, prof.ssa dr Rosa Gallelli (Università degli Studi di Bari „Aldo Moro”), „Il corpo come mediatore didattico”; dr hab. Alina Rynio, prof. KUL, „Teoria wychowania polem kluczowych dokonań profesor Teresy Kukołowicz”; dr hab. Ryszard Skrzyniarz, prof. KUL, „Zygmunt Kukulski, Stefan Kunowski, Teresa Kukołowicz – trzy filary pedagogiki na KUL”; dr hab. Danuta Opozda (KUL), „Rodowód pedagogiki rodziny i kształtowanie jej tożsamości w KUL”; dr Magdalena Parzyszek (KUL), „Człowiek istotą stworzoną z miłości i do miłości. Rozważania na kanwie nauczania ks. Prof. Józefa Wilka”; s. dr hab. Maria Loyola Opiela, prof. KUL, „Wkład prof. T. Kukołowicz w KUL w opracowanie pedagogiki E. Bojanowskiego (w działalności wychowawczej Sióstr Służebniczek

BDNP)”; ks. dr Marek Jeziorański (KUL), „S. Kunowskiego koncepcja czynników wychowawczych i jej znaczenie dla praktyki pedagogicznej”; dr Katarzyna Braun (KUL), „Specyfika działalności wolontarystycznej studentów pedagogiki KUL” (sesja 4). W ostatniej sesji drugiego dnia obrad wygłoszono następujące referaty: dr hab. Mirosław Sobiecki, prof. UwB, „Kulturowe zakorzenienie a odpowiedzialność pedagogów w Polsce w obliczu procesów migracyjnych”; dr hab. Dorota Kornas-Biela, prof. KUL, „Interdyscyplinarne inspiracje powstania pedagogiki prenatalnej”; dr hab. Ewa Domagała-Zyśk, prof. KUL, „Badania uczestniczące i transformujące w pedagogice specjalnej”; dr hab. Barbara Kiereś (KUL), „Wychowanie w ujęciu Arystotelesa. U źródeł pedagogiki realistycznej”; dr hab. Krzysztof Śleziński, prof. UŚ, „Problematyka moralnej kondycji podmiotu wychowania”; dr Agnieszka Linca-Ćwikła (KUL), „Realizacja problematyki biologiczno-medycznej w Instytucie Pedagogiki KUL”; mgr Martyna Strembska-Kozieł (KUL), „Antropologiczne źródła pedagogiki i wychowania w ujęciu Edyty Stein”; ks. mgr Leszek Waga (UO), „Obecność dyscyplin biblijnych w pedagogice chrześcijańskiej”; ks. prof. dr hab. Marian Nowak (KUL), „Modele badań w pedagogice polskiej” (sesja 5).

Ostatniego dnia konferencji miały miejsce dwie sesje. Ich tematyka koncentrowała się na trzecim bloku tematycznym: praktyczne implikacje uprawiania pedagogiki w naszych środowiskach – jako przykłady dobrej praktyki. W tym obszarze przedstawiono następujące wykłady: ks. dr hab. Adam Maj, prof. KUL, „Teoretyczne podstawy pedagogii szkoły katolickiej”; dr Joanna Lendzion (UJK), „Mistrzowie Mistrza Kunowskiego – ojca pedagogiki chrześcijańskiej”; prof.ssa dr Marisa Musaio (Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano), „Pedagogy of Person and Promotion of Potentialities of Young People in the Age of Uncertainty”; dr Marta Buk-Cegiełka (KUL), „Metoda projektów w kształceniu studentów pedagogiki w świetle paradygmatów dydaktycznych”; dr Barbara Lulek (UR), „Między miłością, wolnością i odpowiedzialnością. O relacjach rodziców i nauczycieli w szkołach podstawowych”; dr Małgorzata Łobacz (KUL), „Współczesne problemy wychowawcze a pedagogika personalistyczna. Implikacje praktyczne”; dr Wiesława Buczek (Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Zawodowego w Radomiu), „Wychowanie chrześcijańskie w świetle pedagogiki personalno-egzystencjalnej ks. Janusza Tarnowskiego. Dialog wychowawczy w praktyce pedagogicznej”; dr Barbara Borowska (KUL), „Metodologiczne uwarunkowania badań efektywności czytania dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”; mgr Justyna Marcinkowska (KUL), „Wychowanie do pełnienia ról płciowych w ujęciu Jana Pawła II” (sesja 6). W ostatniej sesji głos zabrali: ks. prof. dr hab. Jan Śledzianowski (Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim), „Płciowość u podstaw wychowania człowieka”; dr hab. Tadeusz Sakowicz, prof. UJK, „Meandry wychowania resocjalizującego w kontekście zmieniającej się sytuacji politycznej Polski”; prof. dr hab. Andrzej Sowiński (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp.), „W kierunku Pedagogiki Szkoły Wyższej”; dr Sylwester Bębas (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), „Pedagogika wobec zagrożeń i wyzwania świata wirtualnego”; dr Urszula Tokarska (Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Lublinie), „Pedagogizacja rodziców w świetle badań – referat”; mgr Małgorzata Grabowska (KUL), „Człowiek na drodze do wartości. Myśl etyczna Ojca Świętego Jana Pawła II. Implikacje pedagogiczne”; mgr Elżbieta Miterka, mgr Ewa

Staropiętka-Kuna (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie), „Tutoring jako procesowe wspomaganie spersonalizowanego rozwoju studenta pedagogiki – praktyczne implikacje”.

Dodatkowym atutem, poza wysokiej klasy wystąpieniami oraz merytoryczną i ubogacającą dyskusją, były wydarzenia kulturalne i naukowe towarzyszące konferencji. Zaproponowano uczestnikom poznanie Laboratorium Psycho-Neuro-Fizjologiczne i Studia High Definition oraz badań w nim prowadzonych, zwiedzanie Muzeum KUL, udział w spektaklu „Damy i Huzary” A. Fredry w inscenizacji Amatorskiego Teatru Towarzyskiego z Lublina oraz wysłuchanie koncertu Zespołu Scholares Minores pro Musica Antiqua pod dyr. dr. Witolda Danielewicza.

Należy zaznaczyć, że konferencja została objęta patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, wielu członków Komitetu wzięło w niej udział, na czele z przewodniczącym, prof. dr. hab. Bogusławem Śliwskim. Konferencja zakończyła się krótką sesją zamykającą, w trakcie której był czas na zebranie wniosków z całości obrad, przedstawienie głosów uzupełniających oraz podsumowanie. W wystąpieniu zamykającym ks. prof. dr hab. Marian Nowak, dziękując wszystkim uczestnikom za aktywny udział oraz przygotowane wystąpienia, zaprosił na jubileusz 100-lecia kształcenia pedagogicznego na KUL-u, który będziemy świętować w 2019 r.